

ОХОРОНА АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ МАЛИХ МІСТ ЯК ОБ'ЄКТ І СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ-АРХІТЕКТОРІВ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

В умовах активного розвитку сучасних урбаністичних ініціатив проблема збереження автентичності історико-архітектурного середовища малих міст постає особливо гостро. Архітектурний образ історичного середмістя відображає особливості багатовікових трансформацій міської структури в контексті адміністративної, ландшафтної та етнічної приналежності території. Пріоритетними під час підготовки фахівців-архітекторів стають проблеми охорони архітектурної спадщини малих міст, реконструкція та регенерація збережених архітектурних елементів міського середовища.

Процес інтеграції української освіти у європейський освітній простір базується на підготовці спеціалістів і науковців, компетентних у проведенні якісних теоретичних та практичних досліджень за спеціальністю “Архітектура та містобудування”.

В рамках виконання освітньо-професійної програми (далі - ОПП) підготовки бакалаврів у Національному університеті водного господарства та природокористування (далі - НУВГП) фахові компетентності спеціальності передбачають загальні знання та розуміння основних засад архітектурно-містобудівної науки, комплексної підготовки проектної документації, як того вимагає Стандарт вищої освіти. Серед базових завдань формування висококваліфікованого спеціаліста - здатність розуміти основи реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів.

Зокрема, дослідження об'єктів архітектурної спадщини, особливості організації пам'ятко-охоронної діяльності в Україні та за кордоном, вирішення актуальних проблем збереження та інтеграції історичних середовищ у сучасні міські простори є предметом вивчення таких компонентів освітньої програми бакалаврату, як “Історія мистецтв, архітектури та містобудування”, “Архітектурне проектування”, “Основи містобудування” (із ОПП підготовки бакалаврів на базі Кафедри архітектури та середовищного дизайну (далі - НУВГП)).

Висока здатність до пошуку, накопичення інформації архівних документів, детального вивчення і комплексного аналізу особливостей сформованого міського середовища, якісне виконання проектів реконструкції і реставрації існуючих об'єктів, висококваліфіковані підходи до вирішення сучасних проблем охорони архітектурної спадщини формують фахові компетентності магістрів архітектури. Серед компонентів освітньої програми магістратури, які базуються на історико-

архітектурних дослідженнях: “Законодавство і сучасні проблеми архітектурного проектування”, “Соціально-економічні основи архітектурного проектування будівель і споруд”, “Архітектурне проектування”, “Дизайн в сучасному та історичному середовищі міста” (із ОПП підготовки магістрів на базі Кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП).

Можливість проходження студентами обмірної, художньо-ознайомчої, проектної, науково-проектної і переддипломної практик сприяє засвоєнню вивченого впродовж року матеріалу в процесі його синтезу із натурними дослідженнями архітектурних об’єктів, в тому числі елементів історико-культурних просторів міст та містечок України.

Такі підходи корелюються, зокрема, з засадами і практикою підготовки фахівців-архітекторів першого освітнього рівня в Люблінській політехніці (Польща), де програмою передбачено вивчення таких дисциплін, як: “Основи проектування”, “Проектування в забудові середмістя”, “Архітектурне проектування в об’єктах-пам’ятках”, “Пропедевтика збереження пам’яток”, “Охорона середмістя та екологія”. До освітньої програми підготовки магістрів внесено наступні компоненти: “Архітектурне проектування в пам’яткових об’єктах”, “Реставраційне проектування”, “Охорона пам’яток та історичних міст”, “Археологія та теорія архітектурної консервації”.

Освітньо-наукова програми (ОНП) підготовки доктора філософії (PhD) в НУВГП передбачає формування здатності розв’язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та містобудування під час професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, що, зокрема, передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових підходів у пам’яткоохоронній діяльності. Аспіранти поглиблюють знання стосовно методик відповідних досліджень і сучасних підходів збереження архітектурної спадщини. Основна частина наукових досліджень спрямована на вивчення архітектурних пам’яток, історичних містобудівних комплексів на території історичної Волині та Західної України. Зокрема, проблема збереження архітектурного середовища малих міст Волині є провідною в дисертаційній роботі аспірантки кафедри архітектури та середовищного дизайну Ю. Ягодки "Архітектурно-просторові трансформації середовища малих міст Волині у 1921-1939 рр.". Робота має на меті не тільки дослідити особливості міського середовища, але й сформулювати принципи ревалоризації міжвоєнної забудови, створення концепції інтеграції сучасних об’єктів у збережене історичне середовище.

Досвід підготовки фахівців-архітекторів в закладах вищої освіти відображає актуальні вимоги щодо вивчення особливостей пам’яткоохоронної діяльності. Виконання освітньої-професійних та освітньо-наукової програм здійснюється шляхом комплексного підходу до вивчення і вирішення сучасних проблем архітектури та містобудування крізь призму потреби збереження архітектурної спадщини України.